

Debitidenní debata.

(Dokončení.)

Debata mezi Horrem a Harveym v místnostech Illinois Clubu v Chicagu zahájena byla v pondělí minulý týden při značné návštěvě obecenstva. Pan Horr zahájil debatu pěti důvody, v nichž dokazoval, že pevný poměr mezi zlatem a stříbrem není možno udržet, poněvadž se svět proti tomu vyslovil.

Pan Harvey pravil, že byl požádán dopisy i telegramy, aby použil výroků Blaina a Ingallse k obhajobě svého stanoviska stran zákona o znehodnocení stříbra v r. 1873, však následkem krátkosti času mu to není možno. Pak připamatovav oběma p. Horra o sen, Morrillovi z min. týdne pravil, že se p. Morrill velmi ušlí, když pravil, že na 40 let před r. 1873 nebylo žádných stříbrných dolarů raženo, kdežto zpráva mincovní dokazuje, že byly raženy ve větším nebo menším množství každý rok. Morrill jest přý však bankovním podnikem a dle toho jsou též jeho náhledy.

Pan Horr mu na to odpověděl, že Morrill minil, že nebyly raženy v takovém množství, aby to stálo za zmínku a pak-li ne, že tedy nanovjše se zmínil. Pan Harvey též učinil více mýlek ve své knize. Druhý den v úterý zahájil debatu Harvey pozámkou, že debatu v nedělní den bylo dokazováno, že stříbro po celých 40 let před r. 1873 stálo raženo vzdor opakným tvrzením a dle tabulky z mincovních zpráv byl poměr mezi stříbrem udržován stále na 15 k 1 po 200 let. Pouze po r. 1873 klesl poměr, když stříbro bylo znehodnoceno na 32 k 1. V 338. letech před r. 1853 kolísal poměr množství zlata k stříbru mezi 84 stříbra k 1 zlatu a 4 k 1, po cizí však čas byl obchodní poměr k úřednímu skoro nezměněn. Pouze výbojný Londýn byl toho příčinou, že stříbro bylo zbaveno své ceny.

Horra na to poukázal, že jest v Coinové knize mnoho nepravých údajů, jako že cena dobytí unce zlata na světě byla \$2 a jině že to udávají mnohem výše. Toto však není pravda, neb v novější době se dobytí značně zvýšilo a stalo se jacinější. Dle toho by byli dolovníci stříbra ve 3 letech ztratili na \$100, 000,000. Harvey udává, že jest na světě asi za \$3,000,000,000 stříbra, ve skutečnosti je ho jednou tolik. Dále p. Harvey pravil, že dluhy Sp. Států obnášely \$40,000,000,000. To jest přý nesmysl, jakož i suma úroku Evropy placeného, jak Harvey udává.

Ve středu se žádná debata neodbyvala a ve čtvrtek zahájil Horr debatu, tvrzením, že mezi r. 1853 a r. 1873 bylo všecko stříbro, raženo pouze ve Philadelphii a to z cizozemských stříbrných mincí, které dle zvláštního zákona kongresem přijatého mohly být přijímány, nikoliv ale zase vypláceny. Tak se v nakladně nahromadily. Pro soukromníky nebylo raženo žádné.

Harvey toto údaj popíral a tvrdil, že to může dokázat. Předložil zprávu mincovní v níž bylo udáno, že v mincovně v Carson City, Ne., v roce 1870 bylo raženo ze \$400,000 stříbrných peněz. Pak začal pan Harvey debatu o původních a úvěrních penězích. Jakmile se vydá úvěrních peněz přispělých, poručí se tím důvěra v schopnost vlády k placení. Nastane nával k pokladně na vyplacení úvěrních peněz skutečným a jediným způsobem tomuto odpovíci jest buď snížit množství úvěrních peněz, neb zvýšit množství skutečných peněz. Ve Sp. Státech se nyní nalézá mezi \$100, 000,000 a \$600,000,000 zlatých peněz a asi za \$1,000,000,000 úvěrních. Toto bylo příliš mnoho úvěrních peněz, což způsobilo nedávno peněžní krizi. Jediným prostředkem k zavedení nápravy jest rozmnožení původní peníze postavením stříbra na roven zlata. Každý okamžik ohrožení bezpečnosti republiky.

V sobotu zahájena debata Horrem, kterýž porovnával mzdu a cenu výrobků v letech 1860 a 1890, dle úředních dat statistické úřadovny naší. Mzdu a ceny z roku 1860 vzal za základ, co 100, a tu dokazoval, že v roce 1890 ceny stály na 92, mzda na 159 a kupní hodnota mzdy na 172. Nikdy nebyly v Soustátí lepší časy, než v roce tom a to vzdor "zločinu z r. 1873." Důvody své skončil připomenutím, že úřední data statistické úřadovny naší jsou v debatě této spíše na místě, než data, podaná Harveym v debatě čtvrteční, an tato týkala se cen anglických, za něž zde kupovati nemžno.

Harveym odpovídáno uváděním cen pšenice v řadě let, čímž vyvrá-

cován býti měl důvod Horra, že farmer dostával za pšenici svou ve zlatě právě tolik, jako dokud stříbro nebylo znehodnoceno. Ceny plodin a výrobků měřeny býti přý by měly měřítkem cen věcí v mezinárodním užívání. Na důvod Horra vzhledem k těžení ceny práce ruční odpověděl článkem samotného Horra, v jednom časopisu new-yorském uveřejněném, v němž něco podobného za hloupost a nemožnost prohlá-šoval.

V pondělí odpoledne debata skončena a sice argumentováním o tom, zda záhodným pro Spojené Státy by bylo, přistoupiti k svobodnému a neobmezenému ražení stříbra v poměru 16 k 1 bez ohledu na to, zda i ostatní země na to přistoupnou či ne. Harvey zastupoval vystoupení samotatné, kdežto Horr proti tomu důvody podával.

Ten demokratický blahobyť.

Demokratické časopisy stále bar-kaš a snaží se své čtenáře přesvědčit, že je nám všem dobře! Divná věc! Přece jest tak velký rozdíl mezi nynějším a jak bylo před 3 lety, jako je mezi nebem a dudami a přece tehdy usilovaly demokratické listy že je zle, tuze zle, velmi zle. Lid jim tehdy ověřil a mysli, že bude lépe, mnohem lépe, když bude zvolen demokratický president a demokratický kongres. Jak lépe je, nepotřebujeme dokazovat, to cítí každý sám nejlépe, právě tak jako každý cítí a ví, že ty jejich závsty nynější o těch dobrých demokratických časech jsou jen pouhé závsty. Východu i západu, ze severu i jihu stejný stále jde stesk, letos jako loni, že je zle a nejsou peníze.

Jaké ty demokratické časy jsou, to dokazuje nám nejlépe následující vstřížek zasláný nám ze San Francisco Call:

"Zpravodaj listu onoho píše:

"Minulý týden jsem vešel do úřadovny dělnické. Mají tam bezplatné jednatele k opatrování práce. Je tam oddělení pro mužské a oddělení pro ženské. Oddělení pro mužské má sta žádostí o místa a pouze as 50 míst k obsazení. Oddělení pro ženské má právě 50 míst k obsazení a nikoho kým by je obsaditi mohlo. — Muži přichází v houfích. Jsou staří i mladí, silní i slabí. Jsou nevědomí i vzdělaní; jsou Američané i přistěhovaleté, však každý kdo leze nahoru po těch schodech, mluví stejnými slovy: "Chei práci." Když se jej ptají, jakého je řemesla a on jim sdělí, připojí vždycky: "Ale já bych vzal cokoliček!" Ptají se ho, jakou mzdu by chtěl a on odpovídá bez výminky: "Cokoliv budu moci dostat". To neplatí o jednom případu ani o tuctu, nýbrž o každém jednotlivém z nich. Stál jsem u psacího stolu vedle člověka, který zapisuje žadatele o práci a slyšel jsem ta samá slova bezpočetkrát: "Cokolivěk mohu dostat a za jakoukoliv mzdu mi kdo nabídne....."

To jsou ty blahé demokratické časy! Každý ví, že to co tuto píše časopis "Call" o poměrech v San Francisco, platí menší nebo větší měrou o dělnických poměrech všude. Vědte zahál veliká síla lidu, kteří by rádi pracovali za mzdu jakoukolivěk, jen kdyby mohli naléztí práci, jen aby mohli obživiti sebe a své. Takové časy jsme neměli za toho zlořečeného cla McKinleyho! Tehdy nehledal dělník práci, nýbrž práce hledala dělníka. Tehdy nepracoval dělník za mzdu jakoukoliv, nýbrž za mzdu takovou jakou unie určila. To jest každému tak dobře známo, že musíme věru až žasnouti nad tou drzostí a neomalostí demokratických listů, kteréž trpělivu lidu nestydě namlouvati se odvažují, že ta bída, jež na něho ulehá, jest pouhou jeho smýšlenkou a že jest mu dobře, velmi dobře, že žije v hojnosti a blahobytu! Což ten lid nikdy neprohledne, ani po tolikém zklamání, ani tehdy když tak makavě líží do očí se mu cpou? Což nikdy nezahřmí těmto nestydatým lhářům do duše: "Až potud a nic dále!"

Mezi dvěmi ohni.

Nedávno vrátil se z cesty kol světa Maj. Pearce, vyrábětel zboží jutevého a bavlněného a zastavil se na cestě své v San Francisco, uřednášel v tamnějším komoře obchodní o zemích východních a vztahajíc se tam výrobě. Zajímavá přednáška jeho vrhá důležité světlo na výrobní poměry v Indii, Japonsku a Číně a zaslouhuje bedlivého porámnutí.

Pearce pravil, že shledal v Dundee v Anglii přes polovici strojů k zpracování juty na zábalce a to proto, že Anglicko nemůže soutěžit s Indií. V Manchesteru shledal 40,000 - 50,000 dělníků v oboru bavlnářském, protestajících jednomyslně proti clu na anglické bavlněné zboží přivážené do Indie a požadující od parlamentu jeho zrušení. V Indii cestoval přes 6000 mil a shledal dráhy tamnějš v lepším pořádku než kdekoli jinde na světě, ač lidem kteří je stavěli, platí se pouze jen asi 6 centů denně mzdy. Řemeslníci a průmyslníci vydělávají tam 24 až 27 centů denně a holky v přádelnách 40 až 60 centů týdně, dívky pak 5 centů týdně. Následkem těchto poměrů, vzrostla výroba bavlněného zboží čtvrtinásobně v minulých čtyř letech a ve čtyřech dalších letech přestane veškerý převoz bavlněného zboží do Indie. Lid tamnějš počíná se vpravovat do továrního systému a jsou tam nyní továrníci zaměstnávající 4000 až 5000 dělníků, kteří dovedou vyrobiti as 85 procent toho množství, co by vyrobil dělník evropský. Skotští a angličtí kapitalisté hledají nyní ukládání kapitálu v Indii a to znamená brzkou neodvislost obchodní oně země od Anglicka.

To jest ovšem vážným ohrožením zájmů přádelnických, v první řadě ovšem anglických, však téměř i našich vlastních. Indie a Čína byly jedním z největších odběratelů a spotřebitelů anglického bavlněného zboží, kupující od Anglicka průměrem za \$175,000,00 ročně. Čína vyrábí si již teď značné množství látek a v nedlouhé době budou obě tyto země pro výrobu zahraniční ztraceny. Japonsko ovšem nezůstává za nimi. To mělo v roce 1892 pouze 4000 vřeten, nyní však má již 1,250,000 a v málo letech bude vyrábět všeobny látky, jež potřebuje. Dělník tamnějš jest poněkud lépe placený než v Indii a Číně, avšak přec dostává jen 20 až 30 centů denně za práci, která stojí zde \$2 až \$3 denně.

Major Pearce pravil: "Nemůžete mi jmenovat ani jediný předmět, který bych nemohl zprostiti v šesti měsících z Japonska vyvážeti a bez ohledu na Vaše celní zákony zde levněji nežli výrobek domácí prodávati." Japonce považuje za Yankee východu, kteří po 20 roků posílali své syny a mladky do technických a průmyslných škol celého světa a musí nevyhnutelně státi se velkými činiteli průmyslem svým v obchodě světovém. Jsou pilní, schopní, učenliví, vytrvalí, skromní, podnikaví a vůbec chovají veškeré vlastnosti jež zdar podmiňují. Podle náhledu majora Pearce stane se Japonsko během budoucích dvaceti roků čelným národem Orientu a jedním z největších a nejprůmyslnějších národů na světě.

Po uvážení všech těchto poměrů přichází pan Pearce k závěrce, že nemusíme se v budoucnosti obávati ani tak moc soutěže Anglicka, Německa, Francie, Belgie, Španělska, neb evropských zemí vůbec, jako Indie a Japonska a snad i jiných zemí v Orientu. Až posud vystaven byl náš průmysl soutěži pouze ze strany jedné, však v době nejbližší budeme nalézati se v křivcovém ohni, majíce soutěž z obou stran. Průmyslová záhada kteráž budeme v brzkú státi vstříc bude soutěž 700,000,000 lidí, chápajících se průmyslu a výroby,

již země tato se povznese, to jest záhada s kterou náš státenci a všude musí počítati a jí státi na zřeteli naší. Jedno jest jisto, že před tímto hrozícím nebezpečím nebude náš obchodní demokratická zásada svobodného obchodu, neboť soutěž s Orientem za poměrů dělnických tam panujících jest úplně nemožnou a jedině v čem spásu hledati můžeme, jest republikánská zásada ochrany celní amerického průmyslu. Když na jedné straně hrozí naše plodiny rolnické vytláčiti z trhů evropských Rusko a naše výrobky vytlačeny budou výsledky práce Evropanů i Asiatů, pak musíme bychom v této zemi bez dostatečné ochrany celní klesnouti spásou životními na úroveň národů oněch, aneb zahynouti.

Černé Vrchy.

(Pokračování.)

Cesta z Deadwood do Sturgis na Fremont-Elkhorn dráze nezádá, co se romantičnosti týče, v ničem oně po B. & M. do Deadwood, ba jest romantičtější o dlouhý tunel. Vřak po dosažení Sturgis vine se pak dráha údolímí podél potoků, kdež viděti mnohá stáda dobytka. Na západ černají se vysoké hřbety horské, na východ uzavírají vyhlídku svahy údolí, jež mýsty se rozstupují a poskylují pohled na rovinaté suchopary západní Dakoty, bývalé velké Sioux reservece. Před 6 až 10 roky nastropeno bylo s touto rezervací velmi mnoho hluku a humbugu. Po kolik roků vyjednáváno bylo s rudochy, kteří na rezervaci této za řeku Missouri usazení byli od poslední nekrvavější války — od roku 1863, kdy povražдили v Minnesotě velký počet osadníků. Obývali celou jihozápadní Dakotu, od hranic Nebras-ských až po Cannon Ball řeku, zaujímajíce větš polovici nynější Jižní Dakoty. Před 6 lety svolila většina rudochů k odprodání částé reservece a sice částé střední, mezi řekami White a Cheyenne, a částé severozápadní, severně od Černých Vrchů. Tyrdilo se tehdy, že svolení většiny rudochů došlo bylo podvodem, že ve skutečnosti většina svolení nedala a zavedeno též vyšetřování kongresu, kteréž však skončilo omytím všech sčůstněných. Jisto jest, že celé to postoupení byl podvod, veliký a obrovský podvod, neboť celá ta obrovská rozloha, kolem 8 milionů akrů, jest a zůstane pouští, která bílým obyvatelstvem nikdy používána nebude. Jsou to totiž suchoparné výšiny, na nichž nelze nic vy-pěstovati bez zavodňování a kde zřízení zavodňování rozsáhlejší měrou jest nemožným. Pouze v některých údolích na úpatí Černých Vrchů jest zavodňování možným, jelikož tu bystřiny horské dostatek vody poskytlují.

Nejhlavnějším a největším městem na této části dráhy jest Rapid City, ležící 45 mil od Deadwood a 62 od Hot Springs. Bývalo za těch zatrolených republikánských časů největším městem v Černých Vrchách, čítajíc 5,000 obyvatelů, teď však, za blahostavené éry demokratické, je pokleslým a sotva přý čítá přes 3,000 obyvatelstva. Leží na pěkné rovině, podél potoku téhož jména a ze starých lepších dob republikánských má pouliční dráhu, vodárnu a elektrické osvětlení. Též nalézá se tu vládní pozemková úřadovna pro celý ten širý západ. V obvodu tohoto úřadu jest posud 6,827,216 akrů k zaujmutí a sice v následujících okresech:

Table with 2 columns: County Name and Acres. Includes Butte (1,400,006), Harding (515,817), Ewing (98,852), Lawrence (26,800), Meade (340,175), Remington (223,688), Custer (298,044), Fall River (724,199), Choteau (528,187), DeLano (549,360), Reinhart (197,239), Scobey (593,009), Wagner (328,207), Martin (379,634), Washington (43,189), Ziebach (580,010).

Z těch je přes polovici posud "ne rozměňených" a 1,142,800 akrů leží v horách a považuje se za pozemky hornické, jež pouze dle zákonů o těchž zaujmouti lze. Ostatky jsou pozemky ležící v západní části svrchu zmíněné Sioux reservece, které dle zákona na základě smlouvy s rudochy měly býti po prvé tři roky prodávány osadníkům po \$1.25 akr, pak po dva roky po 75c. a po uplynutí pěti let po 50c. akr. Vřak ani zdar-ma je nikdo nechce.

Zde je zajímavý státní ústav, škola hornická (School of Mines), stojící pod správou dřívějšího jednatele indianského, Dr. McGillivudy, který s velikou ochotou provedl mine ústavem, vše důkladně mi vysvětlil. Předměty jež v ústavě se vyučují jsou hornictví a vědy jemu příbuzné, totiž nerostopis, měřičství a lučba. Ústav má velice bohatou a nesmírně zajímavou sbírku nerostopisnou a laboratorii ku zkoušení rud všemi způsoby, k názornému vyučování žáků. Ústav jest pro žáky ze South Dakoty úplně svobodným, žáci z jiných států platí nepatrné školné. Uvážíme-li, že v Černých Vrchách objeveny byly ty nejrozmanitější rudy a nerosty, že tudíž chovají mnohé poklady přírodní, k jejichž vyvinutí a použití jest zapotřebí odborníky, tu teprve pochopíme důležitost ústavu tohoto pro Jižní Dakotu a zvláště pro Černé Vrchy. Nerostné bohatství Černých Vrchů není ovšem východní částí státu oceňováno náležitě a proto není divu, že v oboru zájmů hornických v dakotské části Černých Vrchů panuje do jisté míry touha po oddělení se od Dakoty, mezi jejíž obydlenou částí a Vrchy leží širá, 200 mil dlouhá pustina, a připojit se ku Wyomingu, v němž větš polovice Černých Vrchů bestoho leží, který jest celý státem hornickým a o zájmy hornické dojíta vždy v budoucnosti pečovati bude.

Na návrh východně od města vystavěna jest vládní indianská škola, ale snad bylo ve Washingtonu zapomenuto, že tu vystavěna, neboť jest od postavení svého prázdnu.

Okolí Rapid City jest do valné míry krajem rolnickým. V širokém údolí podél Rapid Creeku se pilně zavodňuje a dobré úrody se klidí. Pohled ze "šibeničného vrchu" na zelenající se role lahodí zraku nesmírně, zvláště když byl po týdny uvykl zřítí jen chudičkou vegetací nezavodňovaných výšin černo-horských. Asi patnáct mil od města nalézá se též několik krajanů usazených, kteří pomáhají si poneháhu, ale pomáhají si přece. Úrody jsou ovšem následkem častého sucha ne-jisté, avšak každý více přihlíží k dobytčářství a vše co vypěstuje zpě-nějš lépe než východněji.

V městě usazen jest též krajan p. J. K. Beránek, který se sem asi před 10 roky s rodinou přestěhl z Iowa City, kdež byl před tím dlouholetým osadníkem. Beránek jest "starý Američan," který přijel sem s rodiči v letech padesátých a co mladík v polovici letedesátých konal cestu tehdejší "Velkou Americkou pouští" za Skalní póhoří. Po několikaletém pobytu na západě usadil se pak v Iowa City, kdež co zoviální hostinský těžil se přízni velké. Prohibice zbavila jej živnosti a odebral se sem, kde již zkoušel všelicos, však letos vrátil se ku staré lásce — otevřel znovu hostinec, třeba to bylo zase ve státě prohibičním. Zde ovšem lidé zákona prohibičního nešetří a město ukládá hostinským daň.

(Dokončení bud.)

* Z Perry, Okla., oznamováno v pondělí, že řeka Arkansas rozvodněna jest měrou nebyvalou a že nížiny od Ponca City do vzdálenosti 100 mil podél řeky zaplaveny jsou. Sta a sta akrů korny jest zaplaveno a ornice odplavena, tak že škoda je nezměrnou.

* V železničních dílnách v Topeka počalo se dnem 1. t. m. pracovati plný čas 10 hodin a s plným počtem dělníků. Až posud zaměstnáváno bylo 800 lidí, nyní však pracuje 1200 až 1300.

Advertisement for DR. PRICE'S CREAM BAKING POWDER. Text includes 'Obdržel první odměnu — na svět. výstavě', 'DR. PRICE'S CREAM BAKING POWDER', and 'ečecckeele: pipraven'. It also mentions 'čistý prášek z vinného kamene' and 'Frost Am monts, kamence a jiných náležit.' at the bottom.